

**SRM 2/2013 rd**

**29.11.2013**

**Statsrådets meddelande till riksdagen om genomförande av det strukturpolitiska programmet**

## Innehållsförteckning

Inledning

Regeringens slutsats om genomförande och komplettering av programmet

Regeringens beslut om genomförande av programmet

Uppföljning av genomförandet av programmet

Bilaga 1: Styrsystemet för kommunernas ekonomi

Bilaga 2: Programmet för minskning av kommunernas uppgifter och förpliktelser och genomförande av programmet

Bilaga 3: Förlängning av arbetskarriärerna i början och minskning av avbrott i dem

Bilaga 4: Minskning av den strukturella arbetslöshetsgraden

Bilaga 5: Bostadsmarknaden

## Inledning

Finlands totala produktion blir i år grovt räknat 5 % lägre än 2007. Den höga arbetslösheten samt statens och kommunernas stora underskott beror framför allt på detta långvariga tillväxtunderskott. Bakom ekonomins svaga tillväxt ligger problem inom världsekonomin och i euroområdet, den finländska industrins strukturomvandling och en svag konkurrenskraft.

När det gäller försvagningen av konkurrenskraften är det inte endast fråga om den relativa kostnadsnivån, utan även om förmåga att anpassa sig till förändringarna inom den globala ekonomin och teknologin. Det behövs alltså bättre anpassningsförmåga och att de mänskliga resurserna utnyttjas fullt ut. Detta förutsätter för sin del en höjning av kunskapsnivån.

Redan innan den ekonomiska tillväxten började försvagas fanns det ett hållbarhetsunderskott i den finländska offentliga ekonomin. Utan kompletterande åtgärder så räcker med andra ord den offentliga ekonomins inkomster inte ens vid normal ekonomisk utveckling och sysselsättningsutveckling till för att finansiera de på nuvarande grunder fastställda offentliga utgifterna, som snabbt växer i och med förändringen i åldersstrukturen, så att skuldsättningen inom den offentliga sektorn skulle hållas under kontroll. Uppgiften för det strukturpolitiska programmet är att korrigera detta finansieringsunderskott och därmed trygga framtida förmåner och tjänster.

Med hjälp av regeringens strukturpolitiska program förnyas den ekonomiska verksamhetens institutionella ramar och de incitament de skapar så att förutsättningarna för ekonomisk tillväxt stärks. Reformerna måste dock samordnas med annan ekonomisk politik så att helheten stödjer tillväxt och sysselsättning även på kort sikt. Det bör beaktas att den ekonomiska återhämtningen efter den ekonomiska krisen 2008–2009 även globalt har varit långsam och vacklande.

För att den spirande efterfrågan och tillväxten inte ska kvävas behövs det en balanserad finanspolitik. Det finns en slags valsituation mellan strukturpolitik och snabba anpassningsåtgärder; ju trovärdigare den strukturpolitik som tryggar hållbarheten i den offentliga ekonomin är, desto mindre behövs det kortsiktiga skatteförhöjningar och utgiftsnedskärningar med bromsande effekt på tillväxten.

Valet när det gäller den ekonomiska politiken kan sammanfattas och förenklas på följande sätt: utan trovärdig strukturpolitisk helhetslösning är behovet större av att snabbt åtgärda underskotten i statsfinanserna och den kommunala ekonomin. Anpassningsåtgärder som är stora till sin omfattning och som genomförs omedelbart försvagar efterfrågan och sysselsättning. Beslut om ett trovärdigt strukturpaket ger tid till att avlägsna budgetunderskottet på ett behärskat sätt. Regeringen har valt de senare alternativet.

#### Regeringens slutsats om genomförande och komplettering av programmet

För att det strukturpolitiska programmet ska kunna genomföras på det sätt som regeringen beslöt i augusti 2013 och med beaktande av utlåtandet om genomförandet av programmet från den ledningsgrupp som under statssekreterare Martti Hetemäkis ledning har samordnat beredningsarbetet

- anser regeringen att ändringarna av kommunallagen samt de ändringar som gäller kommunernas uppgifter, förpliktelser och normer ska verkställas och ett styrsystem för kommunernas ekonomi ska tas i bruk på det sätt som presenteras i bilaga 1 och 2; dessutom anser regeringen den ska avhålla sig från att ge nya uppgifter och förpliktelser som ökar kommunernas utgifter utan att den samtidigt beslutar om att gallra i uppgifter och förpliktelser av motsvarande storlek eller om finansiering av de nya uppgifterna och förpliktelserna till fullt belopp; denna princip tillämpas med tanke på rambeslutet i fråga om nya projekt; dessutom ska de projekt som redan ingår i rambeslutet och som ökar kommunernas utgifter bedömas kritiskt i samband med rambeslutet
- säkrar regeringen när det gäller reformen av social- och hälsovården både integrationen av social- och hälsovården och en effektiv förvaltning av den
- preciserar regeringen propositionerna till servicestruktur för statsförvaltningen så att bl.a. i samband med reformen av statens centralförvaltning och regionförvaltningen används personalresurserna mer flexibelt än tidigare och omorganiserar de administrativa uppgifterna så att det årliga tillväxtnålet på 0,5 procent för produktiviteten inom offentliga serviceproduktionen även förverkligas när det gäller statens verksamhet
- konstaterar regeringen att arbetsmarknadsorganisationerna bereder pensionsreformen utifrån de målsättningar som fastställdes i arbetskarriärvtalet 2012 på så sätt att det med tillräcklig säkerhet kan beräknas att 2025 stiger den förväntade pensioneringsåldern till minst 62,4 år
- kompletterar regeringen propositioner som gäller åtgärder med tanke på avbrott i arbetskarriären och ungdomsarbetslöshet på det sätt som presenteras i bilaga 3
- kompletterar regeringen propositioner som gäller minskning av den strukturella arbetslösheten på det sätt som presenteras i bilaga 4
- kompletterar regeringen propositioner som gäller effektivisering av byggverksamheten och verksamheten på bostadsmarknaden på det sätt som presenteras i bilaga 5
- ålägger regeringen ministerierna att genomföra programmet för främjande av sund konkurrens
- genomför regeringen samtliga reformer inom ramen för statens utgiftsramar
- bereder sig regeringen på att vid ramförhandlingarna i mars 2014 besluta om de åtgärder om tilläggsutbildning eller strukturella åtgärder som krävs i avsikt att

minska underskottet i statsfinanserna och avbryta tillväxten av statens skuldkvot; omfattningen av anpassningsåtgärderna grundar sig på den av finansministeriet uppgjorda prognosen om uppskattningen av anpassningsbehovet, som baserar sig på den prognos för statsfinanserna som då finns att tillgå; omfattningen beaktar genomförandet av det strukturpolitiska programmet.

I tabellen presenteras ett sammandrag av ledningsgruppens kalkyl över det förväntade genomförandet av det strukturpolitiska programmets eventuella inverkan på hållbarhetsunderskottet, när programmet kompletteras på de sätt som framförs ovan. Bedömningen av åtgärdernas inverkan på den offentliga ekonomins hållbarhet är ofrånkomligen indikativ och grov.

Tabell: Sammandrag av det förväntade genomförandet av det strukturpolitiska programmet

	Eventuell inverkan på hållbarhetsunderskottet, procentenheter
Kommunernas ekonomi	-1,0
Serviceproduktionens produktivitet	-1,4 <sup>1)</sup>
Arbetskarriärer och utbud av arbete	-1,4 <sup>2)</sup>
Strukturell arbetslöshet	-0,3
Ekonomins produktionspotential	-0,6
Sammanlagt	-4,7

<sup>1)</sup> I den eventuella inverkan på hållbarhetsunderskottet ingår antagandet att som följd av reformen av servicestrukturen för social- och hälsovården blir ökningen med tanke på tidigare beräkning av behovet av personalökning för att producera de offentliga tjänsterna närmast inom social- och hälsovården 1 000 personer i stället för 3 000 personer netto per år. Detta innebär en ökning på en halv procent av produktionstillväxten för de offentliga tjänsterna, vilket minskar hållbarhetsunderskottet uppskattningsvis med 1,4 procent av BNP. Om nämnda tillväxt inte nås faller minskningen av hållbarhetsunderskottet till denna del på kommunernas åtgärder när det gäller anpassning av utgifter och skatter. Det nya styrningssystemet för kommunernas ekonomi säkerställer att hållbarhetsunderskottet åtgärdas.

<sup>2)</sup> I den eventuella inverkan på hållbarhetsunderskottet ingår målsättningarna för pensionsreformen. Inga beslut har fattats om detaljerna i pensionsreformen och reformens inverkan på hållbarhetsunderskottet kan inte beräknas ännu. En reform som uppfyller arbetsmarkadsorganisationernas åtagande förlänger arbetskarriärerna med minst 1½ år och minskar hållbarhetsunderskottet med drygt 1 procentenhet.

## Regeringens beslut om genomförande av programmet

### 1.1 Reformen av pensionssystemet

Regeringen konstaterar att arbetsmarknadens centralorganisationer förhandlar om en förlängning av arbetskarriärerna i enlighet med vad som överenskoms i arbetskarriäravtalet (22.3.2012) om en lösning för följande pensionsreform. Målet för arbetspensionsreformen och för lösningen på den avgiftsnivå som är knuten till den är att främja sysselsättningen, stödja åtgärdandet av hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin, förbättra arbetspensionssystemets ekonomiska hållbarhet på lång sikt samt säkerställa ett tillräckligt pensionsskydd och jämlikhet mellan generationerna. Organisationerna förhandlar om en lösning till pensionsreform före hösten 2014. Samtidigt avgörs även de frågor som anknyter till utjämningsbeloppet, EMU-bufferten och utvecklingen av fonderingen av ålderspensioner. Målet är att samtliga regeringspropositioner som anknyter till pensionsreformen lämnas till riksdagen genast efter riksdagsvalet 2015 och att reformen träder i kraft senast vid ingången av 2017.

### 1.2 Sysselsättningen bland äldre

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare i samband med förhandlingarna om reformen av pensionssystemet. En del av de nya lagarna träder i kraft den 1 januari 2014.

### 1.3 Minskning av alkoholkonsumtionen och de olägenheter som alkoholen medför

Regeringens propositioner lämnas 2014. Lagarna träder i kraft i övergångsperioder 2015–2016. Alkoholprogrammet förnyas under början av 2014.

### 1.4a Förskoleundervisning

Regeringens proposition lämnas som budgetlag 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

### 1.4b Ungdomsgarantin

När det gäller utvecklandet av yrkesutbildningen nämns tidsplanen för genomförandet i punkt 1.5.

### 1.4c Läropliktsåldern

För att säkerställa att utbildningen fortsätter i det kritiska övergångsskedet, minska andelen avbrutna studier och förlänga de ungas arbetskarriärer höjs läropliktsåldern till 17 år i enlighet med regeringens strukturpolitiska program.

Reformen gäller hela åldersklassen och den bereds så att genom den nås i synnerhet ungdomar som inte kommer in på någon utbildning efter den

grundläggande utbildningen. Reformen genomförs inom de ramar som grundlagen sätter. Lagförslaget lämnas till riksdagen hösten 2014.

Regeringens proposition lämnas som budgetlag 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.5a Utbudet av yrkesutbildning

Examenssystemet revideras och den regeringsproposition som gäller detta lämnas våren 2014 på så sätt, att reformen träder i kraft den 1 augusti 2015. Finansieringssystemet för yrkesutbildningen (grund- och tilläggsutbildning) revideras och regeringspropositionen om detta lämnas våren 2014. Den nya lagstiftningen om finansiering träder i kraft den 1 januari 2015.

Ansökningsförfarandet för förberedande utbildning efter den grundläggande utbildningen tas i bruk sommaren 2014. Den enhetliga helhet av utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundutbildning tas i bruk den 1 augusti 2015. Regeringens proposition lämnas hösten 2014. Det strukturella utvecklandet av nätet för utbildningsanordnare av yrkesutbildning fortsätter. Åtgärdsprogrammet inleds i början av 2014. Tillstånden att ordna utbildning förnyas senast från och med den 1 januari 2017.

#### 1.5b Intensifiering av det samarbete som gäller utbildning

Målen för gymnasieutbildningen och timfördelningen samt grunderna för undervisningsplanerna träder i kraft den 1 augusti 2016. De reviderade bestämmelserna om examensstrukturen för yrkesutbildning träder i kraft den 1 augusti 2015.

#### 1.5c Tillgodoräknande när det gäller yrkesinriktade examina

För yrkesutbildningens del genomförs ändringarna i samband med översynen av examenssystemet och finansieringssystemet. Regeringens propositioner lämnas 2014. Lagarna träder i kraft 2015.

Utvecklandet av systemet med fristående examina inleds i november 2013. Förslagen ska vara klara i oktober 2014.

Beredningen av den funktion för främjande av tillgodoräknande av tidigare kunskaper som ska placeras vid Utbildningsstyrelsen sker 2014.

#### 1.6a Studiestöd

Regeringens proposition har lämnats.

#### 1.6b Högskolornas utexamineringstider

Regeringens propositioner om ändringar av universitetslagen och yrkeshögskolelagen lämnas under vårsessionen 2014. Lagarna träder i kraft den

1 augusti 2015 och tillämpas på studerande som inleder sina studier efter ikraftträdandet.

#### 1.6c Finansieringen av högskolorna (de som årligen avlägger 55 studiepoäng)

De bestämmelser som gäller yrkeshögskolor träder i kraft den 1 januari 2014 och de som gäller universitet den 1 januari 2015.

#### 1.6d Antagningen till högskolor

Utvecklandet av provvitsordens jämförbarhet mellan olika examensomgångar av studentexamen tas stegvis i bruk före 2016 på så sätt att det tillämpas på de första proven 2014.

#### 1.6e Åtgärdande av anhopningen av sökande

Tillsammans med högskolorna genomförs en tidsbunden ökning av antagningarna senast med början 2015. Tilläggsprogrammets längd, omfattning och finansiering bestäms i samband med regeringens beredning av budgetramarna.

Regeringens proposition om reformen av antagningen av studerande lämnas i augusti 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015. Ansökningar enligt de nya bestämmelserna tas i bruk våren 2016 när studerande väljs för den utbildning som inleds hösten 2016.

#### 1.6f Behörighet för lägre högskoleexamen

Ministeriernas förslag kompletteras så att ministerierna åläggs att inom sina respektive områden reformera behörighetsvillkoren så att de studier som ger behörighet kan avläggas mer smidigt än för närvarande. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2015. Dessutom kopplas den kompletterade propositionen följdriktigt samman med åtgärderna 3.2 och 3.4.

#### 1.6g Studier året om vid högskolorna

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.7 Lärovatalsutbildningen

Reformen inleds som projekt 2014. Valda delar av verksamheten görs permanent från ingången av 2017.

#### 1.8 Gymnasiernas finansieringsgrunder och digitaliseringen av gymnasierna

Finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen förnyas. Regeringens proposition lämnas våren 2014 och reformen träder i kraft den 1 januari 2015.

Studentexamen blir elektronisk. De första proven kan avläggas elektroniskt 2016 och hela examen 2019. Gymnasieutbildningens digitala inlärningsmiljöer och de



tillämpningar som stöder undervisningen utvecklas som en del av det nationella utbildningsmolnet.

#### 1.9 Hemvårdsstödet och begränsning av den subjektiva rätten till dagvård

Regeringens proposition om ändring av hemvårdsstödet ges som budgetlag 2014. Lagarna träder i kraft den 1 augusti 2015.

När det gäller begränsningen av den subjektiva rätten till dagvård lämnas regeringens proposition våren 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.10 Alterneringsledighet

Den reform som gäller altermningsledighet genomförs som en trepartsproposition utgående från regeringens riktlinjer. I synnerhet granskas skärpta villkor för vikariat. Den detaljerade beredningen gör på trepartsbasis. Reformen träder i kraft hösten 2014.

#### 1.11 Utjämning av kostnaderna för föräldraskap

Utredningen över utjämningen av kostnaderna för föräldraskap utgående från olika modeller och deras kostnader är klar. Regeringen fortsätter utvärderingen av utjämningen av kostnaderna av föräldraskap tillsammans med arbetsmarknadsorganisationerna.

#### 1.12a Genomförandet av programmet för integrationsfrämjande

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.12b Övergångsarbetsmarknaden

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.12c Partiellt arbetsföra

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.12d Långvarigt sysselsättningsstöd

Regeringens proposition lämnas 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.12e Sociala företag

Regeringens proposition om detta lämnas hösten 2014. Ändringarna i lagstiftningen träder i kraft vid ingången av 2015.

#### 1.12f Personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden

EU-direktivet om offentlig upphandling antas i februari 2014. Vid beredningen av regeringens proposition beaktas de personer som har en svag ställning på

arbetsmarknaden. Regeringens proposition lämnas 2015. Lagarna träder i kraft i februari 2016.

#### 1.13 Omriktning av utbildningen för arbetslösa

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.14 Aktiverande social trygghet

Tidsplanen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.15 Servicecentren för arbetskraften

Ministeriets förslag kompletteras i enlighet med den helhet som presenteras i bilaga 4.

Den proposition som gäller lagen om servicecentren för arbetskraften lämnas som budgetlag 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Regeringens proposition om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa lämnas 2014. De ändrade bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.16 Ökning av arbetserbjudanden

Ministeriets förslag kompletteras på det sätt som presenteras i bilaga 4.

Regeringens proposition om ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa lämnas 2014. Ändringarna träder i kraft senast 2015.

#### 1.17 Lönesubvention

En elektronisk utbetalningsansökan tas i bruk i januari 2014. En bedömning av möjligheten att förenkla lönesubventionens struktur blir färdig senast den 30 april 2014. Om en ändring av lönesubventionssystemet föreslås kommer regeringens proposition att lämnas på hösten 2014 och bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.18 Kommunernas roll i fråga om ansvaret för ordnande och finansiering av arbetsmarknadsstöd för långtidsarbetslösa (300 dagar)

Regeringens proposition lämnas som budgetlag 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.19 Skyldigheten att ta emot arbete

Regeringens proposition lämnas 2014. De ändrade bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.20 Förskotts betalning på utkomstskydd för arbetslösa

Ny reglering träder i kraft vid ingången av 2014.

#### 1.21 Skyddat belopp i samband med utkomstskydd för arbetslösa

Regeringens proposition har lämnats.

#### 1.22 Skyddat belopp i samband med bostadsbidrag

Regeringen beslutar om en modell för skyddat belopp i samband med bostadsbidrag i linje med ställningstagandet den 29 augusti 2013.

Regeringens proposition lämnas i början av vårsessionen 2014. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2015.

#### 1.24 Förhandlings- och avtalssystemet

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.25a Nollavtal

Regeringens proposition lämnas under vårsessionen 2014. Lagarnas ikraftträdande preciseras senare.

#### 1.25 b Låga löner

Tidstabellen för genomförandet preciseras senare. Den på denna punkt reviderade lagen om samarbete inom företag ska träda i kraft den 1 januari 2014.

#### 1.25c Deltidsanställda

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

#### 1.26 Utländska studerande

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

#### 2.0 Butikernas öppettider

Regeringens proposition lämnas i början av vårsessionen 2014. Lagarna träder i kraft den 1 april 2014.

#### 2.1a Företagsstöd

Regeringen tillsätter en särskild ministerarbetsgrupp att före regeringens ramförhandlingar i mars 2014 bereda en proposition om reformering av näringsunderstöd och miljöskadliga stöd samt om omfördelningen av dem.

#### 2.1b Miljöskadliga stöd

Beredningen fortgår på det sätt som nämns i 2.1a.

### 2.1c Tillgången till företagsfinansiering

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

### 2.2 Planläggningen och hindren för konkurrens inom handeln

Ministeriets förslag kompletteras i enlighet med bilaga 5.

Regeringens propositioner lämnas hösten 2014. Lagarna träder i kraft på våren 2015.

### 2.3 Konkurrenten inom byggandet

Ministeriets förslag kompletteras i enlighet med bilaga 5.

Inom kommunens byggnadstillsyn ska sakkunskapen och ett enhetligt verksamhetssätt stärkas genom att byggnadstillsynen sammanförs till större enheter som agerar över kommungränserna. De nya byggnadstillsynsenheterna ska täcka sin verksamhet till fullt belopp genom tillståndsavgifter. Avsikten är att reformen genomförs under 2016.

### 2.4 Programmet för sund konkurrens

Regeringen ålägger ministerierna att genomföra programmet för främjande av sund konkurrens.

### 2.5 Utnyttjande av den ryska marknaden

Tidsplanen för verkställandet preciseras senare.

### 2.6 Grunden för industriell produktion

Tidsplanen för verkställandet preciseras senare.

### 2.7 Grå ekonomi

Genomförandet av programmet för bekämpning av den grå ekonomin fortgår. En del av reformerna genomförs 2014. En regeringsproposition om ibruktagande av ett offentligt skatteskuldsregister lämnas hösten 2013.

### 2.8 Beställarens ansvar och sanktioner

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare. En utredning om bl.a. utvidgning av användningen av skattenummer till andra branscher och om skyldighet att rapportera om uppgifterna genomförs så att behövliga regeringspropositioner kan lämnas i början av år 2015.

### 2.9 Prognos för behovet av arbetskraft och utbildning

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

#### 2.10 EU-strukturfonder

Ministergruppen för förvaltning och regional utveckling beslutade den 18 september 2013 att fyra NTM-centraler ska specialisera sig på strukturfondernas förvaltning under den strukturfondsperiod som inleds vid ingången av nästa år.

#### 2.11 Servicekanal för e-tjänster

Regeringens propositioner lämnas 2014. Elektronisk identifiering har tagits i bruk och de första tjänsterna ska finnas i servicekanalen 2015.

#### 2.12 Havskabeln i Östersjön

Tidtabellen för genomförandet preciseras senare.

#### 2.13 Öppnandet av datalagren

Finanspolitiska ministerutskottet har behandlat ministeriets förslag. Vid den fortsatta beredningen utnyttjas ministeriernas förslag. Till den del som propositionen förutsätter ändringar i anslagen införs ändringarna i statsfinansernas utgiftsram inom ramen för det normala ramförloppet.

Datalagren öppnas stegvis under åren 2014 och 2018.

#### 2.14 Besvärs- och tillståndsförfaranden

I viktiga tillståndsprojekt införs omedelbart en verksamhetsmodell som förbättrar informationsutbytet mellan verksamhetsidkaren och tillståndsmyndigheten redan innan tillståndsansökan lämnas, och som snabbar upp tillståndsprocessen.

Regeringens propositioner till ny miljöskyddslag lämnas i december 2013 och i början av höstsessionen 2014. En regeringsproposition om utveckling av förfarandena för överklagande lämnas 2014.

#### 2.15 Arbetspensionsanstalternas placeringar i bostäder

Ministeriets förslag kompletteras på det sätt som avses i bilaga 5.

#### 2.16 Skattefri markförsäljning

Regeringens proposition har lämnats.

#### 2.17 Startbidrag för produktion av hyresbostäder

Regeringens proposition har lämnats.

#### 3.1 Kommunernas ekonomiska styrningssystem

Beslut fattas om kommunernas nya system för styrning av ekonomin i enlighet med det förslag som preciserats i bilaga 1.

### 3.2 Kommunernas uppgifter, skyldigheter och normer

Beslut fattas om att minska kommunernas uppgifter och skyldigheter i enlighet med det preciserade förslaget i bilaga 2. Utöver detta avhåller sig regeringen från att ge nya uppgifter och förpliktelser som ökar kommunernas utgifter utan att den samtidigt beslutar om att gallra i uppgifter och skyldigheter av motsvarande storlek eller om finansiering av de nya uppgifterna och förpliktelserna till fullt belopp. Denna princip tillämpas på rambeslutet i fråga om nya projekt. Dessutom ska de projekt som redan ingår i rambeslutet bedömas kritiskt i samband med rambeslutet.

Som stöd för att minska kommunernas förpliktelser ska kommunförsök genomföras åren 2015–2016. I slutet av 2013 startar perioden för ansökan om kommunförsök i fråga om sex helheter av verksamhetsmodell: en integrerad verksamhetsmodell för välfärd, försök med utbildningstjänster, verksamhetsmodellen för serviceboende, verksamhetsmodellen för tillsyn, kommunernas och FPA:s samarbete samt ungdomsgaranti. De ändringar i lagstiftningen som försöken kräver lämnas till riksdagen under vårsessionen 2014.

### 3.3 Social- och hälsovårdens servicestruktur och servicefinansiering

När det gäller reformen av social- och hälsovården säkrar regeringen både integrationen av social- och hälsovården och en effektiv förvaltning av den.

Efter remissförfarandet lämnas regeringens proposition till riksdagen på våren 2014. Lagen träder i kraft den 1 januari 2015. De nya organisationerna inleder sin verksamhet den 1 januari 2017.

I enlighet med det strukturpolitiska programmet tillsätter regeringen en arbetsgrupp på bred bas (inkluderande bl.a. parlamentarisk representation, olika finansieringsaktörer och organisationer), som ska utarbeta en utredning om alternativen i fråga om avskaffande av systemet med att finansieringen av social- och hälsovården distribueras via flera kanaler och om vilka konsekvenser alternativen har. Utredningen ska vara klar under den första delen av 2015.

### 3.4 Behörighetskraven

Ministeriets förslag kompletteras så att det kopplas följdriktigt ihop med åtgärderna 1.6 och 3.2. Ministerierna åläggs att inom sina respektive områden revidera behörighetsvillkoren så att de studier som ger behörighet kan avläggas mera smidigt än för närvarande.

### 3.5 Kommunstrukturen

Regeringens proposition lämnas vårvintern 2014. Lagarna träder i kraft på sommaren 2014. Statsrådet fattar beslut om eventuella kommunsammanslagningar så att de kan träda i kraft vid ingången av 2017.

### 3.6 Metropolförvaltning 1

Regeringen fattar beslut om innehållet i reformen hösten 2014 när den arbetsgrupp som förbereder metropolförvaltningen har avslutat sitt arbete. Kommunerna beslutar om sammanslagningarna sannolikt 2014. Eventuella sammanslagningar träder sannolikt i kraft i början av fullmäktigeperioden 2017.

### 3.7 Metropolförvaltning 2

Ministeriets förslag kompletteras i fråga om planläggnings- och bostadsmålen på det sätt som presenteras i bilaga 5. Vid den fortsatta beredningen utnyttjas ministeriernas förslag. Till den del som propositionen förutsätter ändringar i anslagen införs ändringarna i statsfinansernas utgiftsram inom ramen för det normala ramförfarandet.

Regeringen fattar beslut om innehållet i reformen hösten 2014 när den arbetsgrupp som förbereder metropolförvaltningen har avslutat sitt arbete. Regeringens proposition lämnas i början av vårsessionen 2016. Lagarna träder i kraft så att den nya förvaltningsstrukturen kan tas i bruk vid ingången av 2017.

### 3.8 Totalreform av upphandlingslagen

Upphandlingslagstiftningen reformeras enligt de nya EU-direktiven som ska antas i februari 2014 med beaktande av regeringsprogrammet så att de nya lagarna träder i kraft i februari 2015.

### 3.9 Statsförvaltningen och servicestrukturerna

Beredningen fortgår med tyngdpunkten lagd särskilt på åtgärder som omfattas av de riktlinjer som regeringsgruppernas ordföranden drog upp den 8 november 2013 (bl.a. reformen av centralförvaltningen, regionalförvaltningen).

I samband med statsrådets kansli inrättas den 1 mars 2015 en förvaltningsenhet vid statsrådet. Till förvaltningsenheten koncentreras ministeriernas gemensamma förvaltnings- och servicefunktioner. En proposition om de uppgifter och anslag som ska omplaceras lämnas senast den 30 april 2014.

Särskilt i samband med reformen av statens regionalförvaltning ska personalresurserna användas mer effektivt än tidigare och de administrativa uppgifterna omorganiseras så att det årliga tillväxtmål på 0,5 procent som ställts upp för produktiviteten inom den offentliga serviceproduktionen även förverkligas i fråga om de statliga funktionerna. Kanslichefsgruppen lämnar förslag till omläggning av regionalförvaltningen senast den 31 januari 2014.

En parlamentarisk kommitté tillsätts för att utvärdera behoven att reformera statsrådet. Kommitténs arbete slutförs inom januari 2015.

## Uppföljning av genomförandet av programmet

Uppföljningen av genomförandet av det strukturpolitiska programmet ordnas på följande sätt:

- De förslag som regeringen fastställt för genomförande av det strukturpolitiska programmet införs inom ramen för det normala ramförfarandet som en del av statsfinansernas utgiftsram under regeringens ramförhandlingar i mars 2014. Om åtgärderna i det strukturpolitiska programmet kräver ökade anslag, genomförs tilläggsanslagen genom omfördelning inom ramen för statsfinanserna.
- Regeringen befullmäktigar den grupp som leds av finansministeriets statssekreterare såsom kanslichef Martti Hetemäki att följa genomförandet av det strukturpolitiska programmet fram till ramförhandlingarna i mars 2014. Till ledningsgruppen hör, utöver statssekreterare Hetemäki, statsrådets kanslis statssekreterare Olli-Pekka Heinonen, undervisnings- och kulturministeriets kanslichef Anita Lehikoinen, arbets- och näringsministeriets kanslichef Erkki Virtanen och överdirektör Jukka Pekkarinen från finansministeriet:
- Finansministeriets budgetavdelning bedömer före ramförhandlingarna i mars 2014 om genomförandet av det strukturpolitiska programmet sker inom ramen för statsekonomins utgiftsramar.
- Hetemäkis ledningsgrupp rapporterar om genomförandet av åtgärderna i programmet till finanspolitiska ministerutskottet. Före ramförhandlingarna i mars 2014 lägger ledningsgruppen fram för regeringen sådana kompletterande åtgärder och åtgärder för att stärka genomförandet som den anser vara nödvändiga för att programmet ska kunna genomföras så som regeringen beslutade i augusti 2013.
- I samband med struktur- och förvaltningsreformerna, inklusive ändringen av förordningen om jourverksamhet och omorganiseringen av räddningsväsendet, utförs en bedömning av de språkliga konsekvenserna, i syfte att trygga tjänster på finska och svenska.
- Regeringen följer upp genomförandet av det strukturpolitiska programmet under ramförhandlingarna i mars 2014 och under budgetmanglingen 2014 och fattar vid behov beslut om ytterligare åtgärder för att säkerställa att programmet genomförs så som regeringen beslutade i augusti 2013.
- En noggrannare bedömning av hur de redan beslutade åtgärderna och de åtgärder som nu fattats inverkar på arbetskarriärernas längd utarbetas före ramförhandlingarna i mars 2014. Om prognosen för början av arbetskarriärerna i början inte förlängs med minst 6 månader fram till år 2020 ska tillräckliga tilläggsåtgärder genomföras.
- En noggrannare bedömning av utfallet av åtgärderna 1.12–1.22 utarbetas före ramförhandlingarna i mars 2014. Om det konstateras att sysselsättningen inte effektiviseras genom de föreslagna åtgärderna, ska det i enlighet med regeringens ställningstagande av den 29 augusti 2013 på trepartsbasis förberedas ytterligare åtgärder som genomförs under regeringsperioden.



- Regeringen rapporterar om genomförandet av det strukturpolitiska programmet inom ramen för den nationella förordning som iakttar bestämmelserna i EU:s direktiv för budgetramverket, i planen för den offentliga ekonomin och inom ramen för EU:s europeiska planeringstermin i stabilitetsprogrammet och i Europa 2020-programmet på våren 2014.

## Bilaga 1

## Styrsystemet för kommunernas ekonomi

För att trygga balansen i den kommunala ekonomin införs ett nytt styrsystem för kommunernas ekonomi. Syftet med systemet är att säkerställa den kommunala ekonomins hållbarhet. Styrsystemet är i fråga om sin långsiktighet och bindande verkan jämförbart med det nuvarande ramförfarandet inom statsfinanserna. Med det nya systemet säkerställs det att kommunernas uppgifter och förpliktelser är förenliga med balansen i den kommunala ekonomin.

I programmet för kommunernas ekonomi, som följer av det nya systemet, jämkas kommunernas uppgifter och förpliktelser samman med finansieringen. Programmet ersätter det nuvarande basserviceprogrammet. I programmet för kommunernas ekonomi fastställs i enlighet med målet för balanseringen av kommunernas ekonomi utvecklingen av kommunernas egna inkomster från skatter och avgifter samt den eftersträlvade produktiviteten i kommunala tjänster. I programmet preciseras också de statliga åtgärder som gäller statsandelar, kommunernas skattebas samt kommunernas uppgifter och förpliktelser med hjälp av vilka balansen i kommunernas ekonomi ska tryggas. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten blir ett årligen återkommande förfarande. Den sektion som inrättades i anslutning till delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning utvärderar tillförlitligheten i kostnadsberäkningarna för de uppgifter och förpliktelser som staten påför kommunerna.

Regeringens riktlinjer för styrsystemet för kommunernas ekonomi:

1. Ett styrsystem för kommunernas ekonomi införs, liksom ett bindande program för kommunernas ekonomi som ersätter det nuvarande basserviceprogrammet. I syfte att säkerställa balansen i kommunernas ekonomi jämkas kommunernas uppgifter och förpliktelser samman med finansieringen i programmet för kommunernas ekonomi.
2. I enlighet med styrsystemet för kommunernas ekonomi beslutar regeringen om programmet för kommunernas ekonomi i början av regeringsperioden. I programmet sätts ett mål för balansen i den kommunala ekonomin. Samtidigt beslutas det om åtgärder för att förverkliga målet i ett separat program för kommunernas ekonomi. I likhet med statens ramförfarande ses programmet över årligen i samband med regeringens rambeslut.
3. Som stöd för balansmålet införs en budgetram för den kommunala ekonomin, där det anges en begränsning i euro för sådana utgiftsändringar i kommunernas ekonomi som föranleds av staten.
4. I samband med reformen av kommunallagen ska enskilda kommuner och samkommuners skyldighet att täcka underskottet samt förfarandet för utvärdering av kommuner som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk situation reformeras, så att de effektivt stöder balansen inom hela den kommunala ekonomin. Dessutom ska utvärderingsförfarandet även omfatta samkommuner.
5. Kostnadsfördelningen ska justeras årligen.
6. För att minska effekterna av konjunktursvängningar ska balansen i den kommunala ekonomin bevaras med hjälp av åtgärder som stabiliserar intäktsutvecklingen.

7. För att säkerställa en fungerande styrning av kommunernas ekonomi beaktas i genomförandet av Kommuninformationsprogrammet informationsbehovet med tanke på styrningen av kommunernas ekonomi. För att kostnaderna för allmännyttiga tjänster ska bli mer överskådliga och jämförbara införs inom den kommunala sektorn en enhetlig modell för beräkning och jämförelse av produktion och kostnader. Ledningsgruppen ska före regeringens ramförhandlingar 2014 lägga fram ett förslag som underlag för regeringens beslutsfattande.
8. Styrningen av kommunernas ekonomi sker inom ramen för genomförandet av budgetramdirektivet som en del av budgetplanen och den årliga översynen av denna.
9. Regeringen inkluderar de författningsändringar som gäller styrsystemet för kommunernas ekonomi i det lagförslag som gäller en reform av kommunallagen. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2015.

## Bilaga 2

Programmet för minskning av kommunernas uppgifter och förpliktelser och genomförande av programmet

Målet för minskningen av kommunernas uppgifter och förpliktelser är att uppnå en minskning på en miljard euro i kommunernas omkostnader på 2017 års nivå. I översikten ingår endast sådana förslag som i sin helhet bedöms kunna minska de offentliga utgifterna. Av denna orsak har överföringar av uppgifter från kommunerna till staten inte beaktats, om de inte anses bidra till sådana produktivitetsökningar eller andra fördelar som kan uppnås med centralisering. Inte heller sådana åtgärder som redan vidtas har beaktats (exempelvis om en regeringsproposition redan har lämnats).

En del av dessa åtgärder är förslag som minskar kommunernas uppgifter och förpliktelser, medan andra är förpliktelser som ingår i bestämmelser på lägre nivå. En lindring av dessa förpliktelser möjliggör en effektivisering av verksamheten. I översikten beaktas också en översyn av avgiftsgrunderna.

I åtgärdsprogrammet ingår också kommunförsöken. Avsikten med dem är att prova författningsändringar och andra åtgärder med hjälp av vilka kommunerna kan utveckla sin servicestruktur och sina serviceprocesser tvärsektorielt och spara kostnader, oavsett vilka skyldigheter kommunerna påförts i försöken och utan att pruta på de effekter som eftersträvas för tjänsterna i lagstiftningen.

Regeringen utvärderar en överföring av beräkningen och utbetalningen av utkomststödet till FPA före regeringens ramförhandlingar i mars 2014. Regeringen förbinder sig till utkomststödssamarbetet mellan kommunerna och FPA åtminstone inom ramen för kommunförsöken.

Det strukturpolitiska programmet omfattar dessutom en totalreform av social- och hälsovården. Reformen är av avgörande betydelse för genomförandet av programmets produktivetskrav på det offentliga servicesystemet. Effekterna av denna reform ingår inte i de åtgärder som beskrivs här.

De beslutade åtgärderna minskar kommunernas utgifter med 1 230 miljoner euro på 2017 års nivå. Dessa utgifter inbegriper kommunernas statsandelar i enlighet med statsandelsprocenten. I samband med rambesluten tar regeringen ställning till användningen av de statsandelar som sparas in, efter att utgiftsminskande lagändringar har gjorts eller när ökningen i kommunernas utgifter har blivit långsammare. Regeringen säkerställer i samband med besluten om de statsandelar som sparas in att kommunernas ekonomi i enlighet med målet stärks med 1 miljard euro på 2017 års nivå. Konsekvenserna av förslagen preciseras när beredningen framskrider.

Ministerierna ska före utgången av februari 2014 bereda de författnings- och föreskriftsändringar som krävs med tanke på regeringens åtgärder och som har de effekter som eftersträvas. Dessutom ska ministerierna inom samma tidsram bereda förslag till ändringar av behörighetsvillkoren som minskar kommunernas utgifter med 165 miljoner euro på 2017 års nivå.

Programmet för minskning av kommunernas uppgifter och förpliktelser kräver långsiktigt genomförande. Från och med 2015 kommer programmet att genomföras inom ramen för det nya stysystemet för kommunernas ekonomi.

### Bilaga 3

#### Förlängning av arbetskarriärerna i början och minskning av avbrott i dem

I det strukturpolitiska programmet ingår flera åtgärder som förlänger arbetskarriärerna.

- Studiestödet reformeras.
- Det finansiella stödet till högskolorna reformeras.
- Antagningen av studerande till högskolorna reformeras.
- Bestämmelserna om högskolornas målsatta utexamineringstider skärps.
- Anhopningen av sökande åtgärdas.
- Läroplikten förlängs.
- Hemvårdsstödet reformeras.
- Alterneringsledigheten reformeras utifrån en trepartsproposition och regeringens riktlinjer.

I programmet för att förlänga arbetskarriärerna bereds, särskilt för att nå de mål som ställts för början av karriären, åtgärder som ska komplettera åtgärder i programmet.

- Behörighetsvillkoren ändras.
- I den grundläggande yrkesutbildningen införs en s.k. 2+1-modell.
- För studerande som kommer från länder utanför EU/EES-området införs en för sökanden skälig ansökningsavgift som täcker utgifterna för behandling av ansökningarna. En exaktare modell bereds. Detta minskar sannolikt också antalet obehöriga sökande, som är mycket stort.

Vilka effekter de åtgärder som bereds har på arbetskarriärernas längd utvärderas närmare före regeringens ramförhandlingar i mars 2014.

## Bilaga 4

## Minskning av den strukturella arbetslöshetsgraden

I det strukturpolitiska programmet ingår flera åtgärder som minskar den strukturella arbetslöshetsgraden. I syfte att nå målen i programmet kompletteras vissa av dessa åtgärder.

- I samband med utkomstskyddet för arbetslösa och bostadsbidraget införs ett skyddat belopp.
- En förskottsbetalning på utkomstskydd för arbetslösa införs.
- Det nuvarande systemet som förpliktar till aktivt arbetssökande, iakttagande av sysselsättningsplanen, mottagande av arbete och deltagande i aktiveringsåtgärder samt systemets sanktioner tillämpas på ett konsekvent sätt. Arbete i olika slags uppgifter ska erbjudas inom flera områden. Målen för arbetserbjudanden har tagits in i närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas resultatavtal för 2014.
- Ett nytt elektroniskt system för uppföljning av sysselsättningsplanen införs 2014.
- I sysselsättningsplanen ska det ingå en överenskommelse om hur den arbetssökande själv söker arbete och hur arbets- och näringsbyrån stöder arbetssökandet. I planen kommer man överens om vilka tjänster som erbjuds den arbetssökande och vilka tjänster den arbetssökande själv söker sig till. Den arbetssökande ska regelbundet rapportera om hur planen iaktas, antingen elektroniskt eller på arbets- och näringsbyrån.
- Efter den tre månader långa perioden med yrkesskydd erbjuds lediga arbetsplatser även utanför den arbetslöses egen bransch.
- Lediga arbetsplatser erbjuds inom en radie på över 80 kilometer från den arbetslöses hem. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att även ett sådant arbete ska tas emot, om den dagliga restiden vid heltidsarbete inte överskrider tre timmar när kollektivtrafik anlitas för arbetsresan. Vid deltidsarbete är motsvarande tidsgräns två timmar. Lagstiftningen träder i kraft den 1 januari 2015.
- Om en person inte har erbjudits en ledig arbetsplats efter tre månaders arbetslöshet, erbjuds personen aktiveringsåtgärder.
- Vid ingången av 2014 ges i anslutning till utkomststödet en ny anvisning från social- och hälsovårdsministeriet, enligt vilken en sänkning av stödet ska tillämpas på ett enhetligt sätt i enlighet med den gällande lagstiftningen, om en person vägrar ta emot arbete eller delta i aktiveringsåtgärder. Samtidigt åläggs arbets- och näringsbyråerna att från och med 2014 senast efter tre månaders arbetslöshet erbjuda aktiveringsåtgärder åt arbetslösa som får utkomststöd.
- Nätverket av servicecentraler för arbetskraft blir lagstadgat och riksomfattande. Nätverket sammanför tjänster som förbättrar de långtidsarbetslösas arbetsmarknadsfärdigheter och som tillhandahålls av arbets- och näringsbyråerna, kommunerna och FPA. Lagstiftningen träder i kraft den 1 januari 2015.
- Ett smidigare system för ansökning och utbetalning av lönesubventioner införs genom att en elektronisk ansökan om utbetalning tas i bruk i januari 2014.
- I enlighet med vad som överenskommit tidigare överförs finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet till långtidsarbetslösa till kommunerna (en överföring av finansieringsansvaret motsvarande uppskattningsvis 150 miljoner euro). Lagstiftningen träder i kraft den 1 januari 2015.
- Övergångsarbetsmarknadens funktion förbättras.
- Olika alternativ för ett långvarigt sysselsättningsstöd för äldre utreds.
- Lagstiftningen om sociala företag revideras.
- Flexibiliteten i den yrkesinriktade arbetskraftsutbildning som utgår från arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov utökas.

- Sysselsättningen av personer med en svag ställning på arbetsmarknaden främjas genom utnyttjande av offentlig upphandling.

Vilka effekter de åtgärder som bereds har på den strukturella arbetslösheten utvärderas närmare före regeringens ramförhandlingar i mars 2014.

## Bilaga 5

## Bostadsmarknaden

Med tanke på arbetsmarknadens funktion, den ekonomiska tillväxten och minskningen av den strukturella arbetslösheten utgör bostadsbristen och de höga bostadspriserna i metropolområdet betydande begränsningar. Den begränsade tillgången på tomtmark för byggande av bostäder och det höga priset på tomtmark har länge utgjort centrala problem.

Under 2008–2012 har årligen i genomsnitt en tredjedel av de 12 000–13 000 överenskomna nya bostäderna förblivit obyggd i metropolområdet. Detta har lett till ett underskott på ca 20 000 bostäder, även om man t.ex. 2012 nästan nådde upp till den överenskomna nivån. När det gäller den ingångna överenskommelsen om att planlägga minst 13 000 bostäder per år har kommunerna i metropolområdet släpat efter med ca 17 000 bostäder på fem år. Den begränsade tillgången på tomtmark begränsar också konkurrensen inom byggbranschen, vilket i sin tur leder till högre byggkostnader i metropolområdet än i övriga landet.

En tillräcklig planläggning av metropolområdet och tillräcklig bostadsproduktion är viktigt med tanke på hur sysselsättningen, arbetskraftens rörlighet och produktiviteten utvecklas inom hela ekonomin. Därför har detta stor betydelse med tanke på uppnåendet av målen för det strukturpolitiska programmet.

För att målen i det strukturpolitiska programmet ska nås kompletteras punkterna om bostadspolitik och ministeriernas bostadspolitiska åtgärdsförslag enligt vad som beskrivs nedan.

## Metropolområdet

1. Inom metropolområdet genomförs de mål för planläggning och boende som har överenskommit med staten (Punkt 3.7 i det strukturpolitiska programmet):
  - Staten bedömer sina infrastruktur- och tjänsteinvesteringar utifrån resultaten av kommunernas planläggning och förutsätter att kommunerna fortlöpande har en tomtreserv som minst motsvarar bostadsproduktionsmålet för ungefär fem år.
  - I de avsiktsförklaringar som gäller markanvändning, boende och trafik övervägs förutom statliga incitament även sanktioner, om avsiktsförklaringarna inte genomförs p.g.a. omständigheter som beror på kommunerna.

## Produktionen av hyresbostäder

2. Förutsättningarna för produktion av hyresbostäder förbättras (Punkt 2.15 i det strukturpolitiska programmet):
  - Under ledning av social- och hälsovårdsministeriet revideras den reglering som styr arbetspensionsanstaltarnas placeringsverksamhet vid fastighetsplaceringar så att arbetspensionsanstalterna kan använda främmande kapital för att låta bygga hyresbostäder. Användning av främmande kapital tillåts för dotterbolag som arbetspensionsanstalterna bildar för detta ändamål och den begränsas till 50 procent av placeringarnas värde. Reformen genomförs som en del av den pågående kapitaltäckningsreformen i de pensionsanstalter som omfattas av lagen om pension för arbetstagare. Samtidigt görs nödvändiga ändringar av skattelagstiftningen när det gäller värderingen av förmögenhet till verkligt värde i



pensionsanstalternas balansräkning. Åtgärden är tidsbegränsad och den gäller 2015–2017.

- Målet är att skapa förutsättningar för en ökad produktion av hyresbostäder. Arbetspensionsanstalternas (arbetspensionsbolag samt pensionsstiftelser och pensionskassor) placeringsbeslut är dock alltfjämt beroende av deras egna placeringsstrategier och det rådande marknadsläget.
- Ett förslag till en modell med räntestöd i 20 år bereds skyndsamt.

#### Planläggningen och hindren för konkurrens

3. Hindren för konkurrens i anslutning till planläggning och byggande avvecklas utan att den enhetliga samhällsstrukturen äventyras (Punkterna 2.2 och 2.3 i det strukturpolitiska programmet)
  - Kommunerna ska främja planläggningen genom att förtäta redan byggda områden, minska avståndet mellan byggnaderna och göra byggnaderna högre i synnerhet nära centrum och genom att bygga på områden med ett bra läge. Om byggandet kompletteras och förtätas på områden med ett bra läge ökar också produktiviteten.
  - I markanvändnings- och bygglagen utvecklas tillräckliga incitament för kompletteringsbyggande och för ersättande av den nytta eller olägenhet som tilläggsbyggande medför. Lagstiftningen ska utvecklas så att den stöder förhandlingar, handel och avtal mellan fastighetsägare och andra parter. Planläggningen ska flexibelt reagera på företagens och invånarnas behov och på förändringar i samhällsekonomin.

## Förslag till minskande av kommunernas uppgifter och förpliktelser, effektivisering av verksamheten och justering av avgiftsgrunderna

Åtgärder som minskar kommunernas uppgifter		Inverkan 2017, milj. euro			Den offentliga ekonomiska sammanlagt	Förvaltningsområde
	Kommuner som utgifter	Kommuner som inkomster	Statens utgifter			
1	Spåråtgärder inom tandvården för vuxna	-15	-5	-5	-15	SHM
2	Jour-systemet reformeras	-60	-17	-17	-60	SHM
3	Onödiga intyg inom hälso- och sjukvården avskaffas	-8			-8	SHM
4	Bättre kanalisering av aktiveringsplaner och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	-3			-3	SHM
5	Skyldigheten att övervaka solarieapparater avskaffas	-1			-1	SHM
6	Avbyttarservice för lantbruksföretagare konkurransutsätts	-0,55		0,55	0	SHM
7	Tillsynen över privata tjänsteproducenters lokaler och apparatur överförs till regionförvaltningsverken	-3,5			-3,5	SHM
8	Kommunens uppgift som gäller rehabiliteringssamarbetsgruppen avskaffas	-94	-28	-28	-94	SHM
9	Pappersarkiveringen av patientuppgifter upphör	-8	-4	4	0	SHM
10	Skyddshemmen överförs till staten	-1			-1	JSM
11	Livsmedelstillsynen luckras upp och görs elektronisk					

12	Ändringar inom landsbygdsnäringförvaltningen	-1,5				-1,5	I samband med genomförandet av CAP2020-reformen utreder regeringen hur de uppgifter som faller på kommunerna kan ändras så att inbesparingar görs.	JSM
13	Kommunens lagstadgade förpliktelse som gäller utarbetandet och upprätthållandet av en plan för utvecklande av vattentjänsterna avskaffas	-2				-2	Kommunernas planeringsförpliktelse i lagen om vattentjänster luckras upp. I samband med reformen av lagen om vattentjänster stryks kommunens lagstadgade förpliktelse att utarbeta och upprätthålla en plan för utvecklande av vattentjänsterna.	JSM
14	Den regionala garantin i fråga om sysselsättningen avskaffas	-2,6	-0,8	-0,8	-2,6		Den regionala garantin enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som gäller att ordna arbetsmöjligheter för arbetslösa arbetsökande avskaffas.	ANM
15	Kommunernas tillsynsuppgifter ses över	-30	-9	-9	-30		Kommunerna har ett flertal tillsynsuppgifter som bl.a. baserar sig på hälsovårdslagen, hälsoskyddslagen, lagen om miljö- och hälsoskydd, tobakslagen, alkohollagen, konsumentsäkerhetslagen och lagen om avfallsantering. För många av tillsynsavgifterna kan påföras en avgift. Kommunens tillsynsuppgifter ska utredas heltäckande. Syftet är att kommunens tillsynsuppgifter ska minskas. Ansvar för tillsynsuppgifter kan överföras på större kommunala enheter eller på staten. Vid utredningen görs en bedömning av de kostnader som tillsynsuppgifterna medför för kommunerna. Genom att aveckla tillsynsuppgifterna kan det enligt en grov uppskattning göras en nettobesparing på högst några totala miljoner euro.	SHM, FM, MM
16	Kommunernas planeringsförpliktelser minskas	-30	-9	-9	-30		Planeringsförpliktelserna i kommunen i fråga om samtliga förvaltningsområden utvärderas som helhet i samband med beredningen av kommunallagen och lagen om social- och hälsovårdsreformen, och som en gemensam åtgärd ministerierna emellan granskas möjligheterna att sammanlägga kommunens planeringsprocesser till större helheter. Granskningen ska gälla alla de verksamheter som omfattas av förpliktelserna att göra upp en plan för ordnandet av tjänster/verksamheten. Kostnadsbesparingarna är svåra att bedöma, men sannolikt uppgår de till högst några totala miljoner euro.	Samtliga
	<b>Åtgärder som minskar kommunernas uppgifter sammanlagt</b>	<b>-260</b>	<b>-73</b>	<b>-64</b>	<b>-252</b>			

De normer som styr kommunernas förpliktelser och produktionen av tjänster avecklas						
	Kommunernas utgifter	Kommunernas inkomster	Statens utgifter	Den offentliga ekonomins sammanlagt	Förvaltningsområde	
17	Strukturell reform av utvecklingen av nätet för anordnare av utbildning på andra stadiet samt revidering av finansieringssystemet	-195	-73,5	-73,5	-195	UKM
18	Det centrala inom utbildningen på andra stadiet är finansieringen av examina, och den offentliga finansieringen av annan utbildning upphör	-65	-27	-27	-65	UKM

19	Grunderna för undervisningen i religion och livsåskådningsskänkskap skärps inom den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen	-3	-1	-1	-3	UKM	Minimigrupperstorleken i undervisning i evangelisk-lutherska och ortodoxa tron samt i livsåskådningsskänkskap ska vara 10 personer (för närvarande tre).
20	Finansieringen av fritt utbildningsarbete minskas	-15	-8,5	-9,5	-15	UKM	Strukturen och finansieringen i fråga om fritt utbildningsarbete ses över. Syftet är att skapa tillräckligt stora läroanstalter för fritt utbildningsarbete så att verksamhetens kvalitet och effektivitet kan säkerställas. Bestämningarna för finansieringen förtydligas och uppdateras. Finansieringen ska uppmuntra utvecklandet av studieformerna. I syfte att förbättra verksamhetens förutsägbarhet ska det för varje huvudman inom fritt utbildningsarbete fastställas yttre ramar för finansieringen.
21	Biblioteks- och informationstjänsterna skärs ner genom att minska antalet landskapsbibliotek	-1	-0,4	-0,4	-1	UKM	Landskapsbiblioteksnätet blir glesare. För närvarande bildar de allmänna biblioteken stora sammanslutningar t.o.m. landskapsvis, och därför uppstår det överlappningar i verksamheten både i dessa sammanslutningar och i landskapsbiblioteken. Regeringens proposition om ändring av bibliotekslagen överlämnas till riksdagen i början av följande regeringsperiod och lagen träder i kraft 2016.
22	Skolgångsbiträdena beaktas i lärar-elevrelationen	-10	-4	-4	-10	UKM	Beskattande av skolgångsbiträdena vid bildandet av undervisningsgrupper för den grundläggande utbildningen kräver ändring av bestämmelserna om undervisningsgruppernas storlek i den grundläggande utbildningen. Efter revideringen av 1999 års lag om den grundläggande utbildningen har det inte i lag föreskrivits särskilt om undervisningsgruppernas storlek utom i fråga om undervisningen av elever som behöver särskilt stöd. Elever som omfattas av förlängd läroplikt och elever med svår funktionsnedsättning. Enligt lagen om grundläggande utbildning ska undervisningsgrupperna bildas så att de mål som ställts upp i läroplanen kan nås i undervisningen.
23	Centraliserad upphandling av läromedel inom den allmänbildande utbildningen och stegvis övergång till digitalt material	-7	-3	-3	-7	UKM	Inom den grundläggande utbildningen är kostnaderna för läromedel ca 90 miljoner euro. Övergången till digitala läromedel och utnyttjande av utbildningsmaterialet uppskattas spara ca 5-10 % av kommunernas kostnader för läromedel. Om motsvarande arrangemang även utnyttjades i gymnasieundervisningen skulle detta gynna studerandena.
24	Minskad anställd i äldreomsorg	-300			-300	SHM	I syfte att genomföra den förpliktelse i lagen om stödjan av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social och hälsovårdstjänster för äldre enligt vilken långvarig vård och omsorg får ges som vård på institution bara om det finns medicinskt motiverade skäl till detta eller om det annars är motiverat för att en äldre person ska ha ett värdigt liv och få säker vård utarbetas ett åtgärdsprogram som säkrar att antalet platser inom institutionsvården dras ned så att det minskar kommunernas utgifter med 300 miljoner euro på 2017 års nivå i relation till det nu uppskattade inom ramen för statens nuvarande resurser.
25	Förlängning av receptens giltighetstid	-3			-3	SHM	Förlängning av receptens giltighetsperiod till två år minskar kommunernas kostnader för hälso- och sjukvård, eftersom det antal läkar- och sjuksköttarmottagningar som föranleds av förnyande av recept minskar. Samtidigt minskar den arbetstid som går åt till att dagligen uppdatera patientuppgifter och mottagningspersonalen arbetsmängd, eftersom flödet av inkommande och utgående recept minskar. Inverkan av de beräknade kostnaderna grundar sig på att ca 1,4 miljoner patienter under långvarig läkemedelsbehandling årligen förnyar sina recept.
26	Minskning av den tilläggsfinansiering som reserverats inom ramen för utvecklingen av social- och hälsovårdstjänster	-32	-4	-4	-32	SHM	Inriktas i praktiken på att dimensionera reformen av socialvårdslagen.
27	Fördjupad integration av primärvården, den specialiserade sjukvården och socialarbete	-50	-15	-15	-50	SHM	SHM bereder omedelbart de ändringar som behövs i lagstiftningen genom vilka planerna för organisering av hälso- och sjukvården och genomförandet av dem utvidgas att omfatta även den socialservice som kommunerna ordnar för att inom social- och hälsovården stärka verksamheten på basnivån, förbättra integrationen, effektivisera verksamheten och slopa överlappande förvaltning. På detta sätt stöds bildandet av obrutna servicekedjor inom tjänsterna, t.ex. mentalvården och missbrukarvården, tjänsterna för personer med funktionsnedsättning, barnskyddet. Som en del av detta utreds även möjligheterna att utvidga användningen av linäramodellen.
28	Upplösning av rekommendationer av normkaraktär	-30	-9	-9	-30	SHM	Åtgärden går ut på att se över rekommendationerna av normkaraktär och bedöma deras ställning i förhållande till lagstiftningen och målen för tjänsterna.

29	Omorganisation av räddningsväsendets system	-7,5		-7,5			Omstruktureringen av räddningsväsendets förvaltning genomförs. Räddningsväsendets områdesindelning läggs om så att områdena minskas från 22 till 11. Utgångspunkten är att det sker enligt den distriktsindehning för polisinsattingarna som träder i kraft nästa år.	IM
30	Effektivisering av kollektivtrafiken och persontrafiken	-70	-30	-100			Inrättandet av kommunala centraler för trafikförbindelser främjas genom utveckling av lagstiftningen. Målet är att spara in tio procent på kostnaderna för kollektivtrafiken och persontrafiken. Genom centralerna för trafikförbindelser kunde det vara möjligt att uppnå betydande besparingar framför inom glesbygdade områden. Sammanföring av den kollektiva lokaltrafiken och stödet till den, skolskjutsar, resor som ersätts av sjukförsäkringen samt transporter för äldre och personer med funktionsnedsättning kunde bidra till kostnadsbesparingar.	KM, SHM, UKM
31	Effektiviserat underhåll av gatunätet samt omorganisering av kommunala uppgifter som an knyter till byggande, finansiering och underhåll av enskilda vägar.	-5		-5			Effektiviserat underhåll av gatunätet genom att upphandlingsprocesserna utvecklas inom kommunernas och statens (NMT-centralerna) samarbetsområden.	KM
32	Bedömning av genomslagskraften hos den kommunala miljövårdsmyndighetens uppgifter och revidering av uppgifterna och tillvägagångssätten.	-3,5		-3,5			Möjligheterna att ändra tröskeln för tillståndspikten inom miljövården utreds. För det andra utreds det om några funktioner kan överföras från tillståndsförande till registrering. Överföringen av det kommunala miljötillståndsförandet till ett elektroniskt system inleds. Omläggningen genomförs i samband med det andra skedet av ett projekt för revidering av miljöskyddslagen och miljöskyddsförordningen samt vissa andra författningar.	MM
33	Centralisering av den kommunala byggnadstillsynsmyndigheten till enheter som agerar över kommungränserna	-7,5	16,5	-24			Inom kommunens byggnadstillsyn ska sakkunskapen och ett enhetligt verksamhetsätt stärkas genom att byggnadstillsynen sammanförs till större enheter som agerar över kommungränserna. De nya byggnadstillsynsenheterna ska täcka sin verksamhet till fullt belopp genom tillståndsavgifter. Avsikten är att reformen genomförs under 2016.	MM
34	<b>Liberalisering av behörighetskraven</b>	-145	-43	-145			I syfte att trygga den kommunala ekonomins hållbarhet och tillgången till personal behöver den normuppsättning som reglerar främst personalens behörighet och dimensioneringen av den göras smidigare. Detta kräver uppluckring av alltför detaljerade personalnormer och snävt specialiserade behörighetskrav, som gör det svårare att organisera tjänsterna effektivt och se över uppgifterna och arbetsfördelningen.	SHM UKM
35	<b>Upplösning av de normer som styr kommunala förpliktelser och produktionen av tjänster sammanlagt</b>	-20	-8	-20	-180	-226	De lagar som gäller skötseln av kommunernas lagstadgade uppgifter finns bestämmelser om personalens behörighetsvillkor eller utbildningsstrukturen för personalen. En uppluckring av behörighetsvillkoren och utbildningsstrukturen kräver lagberedning i ministerierna. Regeringen uppställer som mål att ministerierna inleder lagberedningen omedelbart, så att verkställandet av framställandet av framställningen kan inledas 2015.	
	- SHM:s förvaltningsområde							
	- UKM:s förvaltningsområde							
	<b>Upplösning av de normer som styr kommunala förpliktelser och produktionen av tjänster sammanlagt</b>	-970	-180	-1016				

Förslag som stärker kommunernas inkomstunderlag					
	Inverkan 2017, mn euro			Den offentliga ekonomins sammanlagt	Förvaltningsområde
	Kommunernas utgifter	Kommunernas inkomster	Statens utgifter		
36	Justering av dagvårdavgifterna	25	-25	-25	UKM
37	Avgiftsbelagd tillsyn i enlighet med miljöskydds- och marktäktslagen	3,3	-3,3	-3,3	MM
38	Höjning av avgifter som tas ut för livsmedelstillsyn	10	-10	-10	JSM
	<b>Förslag som stärker kommunernas inkomstunderlag sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>38</b>	<b>0</b>	

Dagvårdavgifterna höjs måttligt så att höjningen av avgifterna främst gäller höjningsmottagare. I samband med den regeringsproposition om reform av miljöskyddslagen som är under beredning kommer det att föreslås att miljöskyddstillsynen av anläggningar blir avgiftsbelagd. Kommunen ska kunna ta ut en avgift för sådana inspektioner som görs regelbundet på tillståndspliktig och registrerad verksamhet och grundar sig på ett kommunalt tillsynsprogram och för annan periodisk tillsyn samt kontroller. Det främsta målet är att effektivisera efterhandstillsynen inom miljöskyddet.

Avgifterna höjs så att inkomsterna från avgifterna ökar med 10 miljoner euro. Anknyter till förslag 12 i denna tabell.

SAMMANDRAG AV ALLA FÖRSLAG	Inverkan 2017, mn €			Den offentliga ekonomins sammanlagt
	Kommunernas utgifter	Kommunernas inkomster	Statens utgifter	
Åtgärder som minskar kommunernas utgifter sammanlagt	-260	-73	-64	-252
Upplösning av de normer som styr kommunala skyldigheter och produktionen av tjänster sammanlagt	-970	-180	-226	-1016
Förslag som stärker kommunernas inkomstunderlag sammanlagt	0	38	0	-38
<b>ALLA ÅTGÄRDER SAMMANLAGT</b>	<b>-1230</b>	<b>-214</b>	<b>-291</b>	<b>-1306</b>
<b>Inverkan på kommunernas ekonomi, netto</b>		<b>-1015</b>		

**Sammanfattning enligt förvaltningsområde**

	<b>Förslag</b>	<b>Mål</b>
SHM	-755	-545
UKM	-316	-329
KM	-75	-53
MM	-11	-33
JSM	-5	-14
IM	-8	-13
ANM	-3	-12
JM		-3
Förslag som spänner över flera förvalt	-60	
<b>Sammanlagt</b>	<b>-1231</b>	<b>-1000</b>

